

Українська Федерація Інформатики
Інститут кібернетики ім. В. М. Глушкова НАН України
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)

ІНФОРМАТИКА ТА СИСТЕМНІ НАУКИ (ІСН – 2016)

МАТЕРІАЛИ

VII Всеукраїнської науково-практичної
конференції за міжнародною участю

(м. Полтава, 10–12 березня 2016 року)

За редакцією професор О. О. Ємця

**Полтава
ПУЕТ
2016**

ПРОГРАМНИЙ КОМІТЕТ

Співголови:

Г. В. Сергієнко, д. ф.-м. н., професор, академік НАН України, генеральний директор Кібернетичного центру НАН України, директор Інституту кібернетики імені В. М. Глушкова НАН України;
О. О. Нестуля, д. і. н., професор, ректор Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

Члени програмного комітету:

В. К. Забірака, д. ф.-м. н., професор, академік НАН України, завідувач відділу оптимізації чисельних методів Інституту кібернетики імені В. М. Глушкова НАН України;
Г. П. Донець, д. ф.-м. н., с. н. с., професор, завідувач відділу економічної кібернетики Інституту кібернетики імені В. М. Глушкова НАН України;
О. О. Ємець, д. ф.-м. н., професор, завідувач кафедри математичного моделювання та соціальної інформатики Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;
В. А. Заславський, д. т. н., професор, професор кафедри математичної інформатики Київського національного університету імені Тараса Шевченка;
О. С. Куценко, д. т. н., професор, завідувач кафедри системного аналізу і управління Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»;
О. М. Литвин, д. ф.-м. н., професор, завідувач кафедри вищої та прикладної математики Української інженерно-педагогічної академії;
П. І. Стецюк, д. ф.-м. н., с. н. с., завідувач відділу методів негладкої оптимізації Інституту кібернетики імені В. М. Глушкова НАН України;
А. Д. Тевляшев, д. т. н., професор, академік Української нафтогазової академії, завідувач кафедри прикладної математики Харківського національного університету радіоелектроніки;
Т. М. Барболіна, к. ф.-м. н., доцент, завідувач кафедри математичного аналізу та інформатики Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

Інформатика та системні науки (ICN – 2016): матеріали I-74 VII Всеукраїнської науково-практичної конференції за міжнародною участю, (м. Полтава, 10–12 березня 2016 р.) / за редакцією О. О. Ємця. – Полтава : ПУЕТ, 2016. – 362 с.

ISBN 978-966-184-227-3

Збірник тез конференції містить сучасну проблематику в таких галузях інформатики та системних наук, як теоретичні основи інформатики та кібернетики, математичне моделювання та обчислювальні методи, математичне та програмне забезпечення обчислювальних машин і систем, системний аналіз і теорія оптимальних рішень. Представлено доповіді, що відображають проблеми сучасної підготовки фахівців з інформатики, прикладної математики, системного аналізу та комп'ютерних інформаційних технологій.

Розрахований на фахівців з кібернетики, інформатики, системних наук.

УДК 004+519.7
ББК 32.973я431

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.*

Нечуйвітер О. П., Кейта К. В. Комп'ютерні технології розв'язування задачі наближеного інтегрування швидкоосцилюючих функцій багатьох змінних у випадку різних інформаційних операторів	212
Ойедаре Ойефемі Самуэль. О программной реализации вычисления метрик в пространстве перестановок	214
Олексійчук Ю. Ф. Про комбінаторну задачу знаходження оптимального потоку	215
Ольховська О. В., Ольховський Д. М. Технології підтримки системи дистанційного навчання в Полтавському університеті економіки і торгівлі.....	219
Парфьонова Т. О. Про розробку тренажерів для дистанційного навчального курсу «Алгебра і геометрія»	221
Пашаев Ф. Г., Пашаев И. Ф., Пашаева С. Э., Алиев Б. М. Локальный поиск документов в корпоративной среде	223
Педоренко С. В., Ємець О. О. Розробка тренажеру для М-методу в дистанційному курсі «Методи оптимізації та дослідження операцій».....	226
Переяславська С. О. Застосування 3D-середовища програмування Alice при викладанні Java-технологій у вищому навчальному закладі	231
Першина Ю. І., Шилін О. В. Відновлення внутрішньої структури 3D об'єкта за відомими томограмами на системі довільних площин.....	233
Писаренко В. М., Чернышов Н. Н., Игнатенко В. В., Соколовский О. В., Магда А. В. Контроль состояния аккумуляторов в энергосистемах на солнечных элементах	236
Плюснев Д. С. Задача о напряженном состоянии бесконечного упругого слоя	239
Подольяка А. Н., Подольяка О. А. Сведение задачи поиска k-фактора к поиску звездного покрытия	241
Пономаренко А. П. Розгляд можливості використання математичних моделей задач розкрою для розміщення плоских взаємно орієнтованих об'єктів в заданих областях	246

Список використаних джерел

1. Оптимальні алгоритми обчислення інтегралів від швидкоосцилюючих функцій та їх застосування : у 2 т. Т. 1 : Алгоритми : [монографія] / І. В. Сергієнко, В. К. Задірака, О. М. Литвин, С. С. Мельникова, О. П. Нечуйвітер; Ін-т кібернетики ім. В. М. Глушкова НАН України. – Київ : Наук. думка, 2011. – 447 с.
2. Оптимальні алгоритми обчислення інтегралів від швидкоосцилюючих функцій та їх застосування : у 2 т. Т. 2 : Застосування : [монографія] / І. В. Сергієнко, В. К. Задірака, О. М. Литвин, С. С. Мельникова, О. П. Нечуйвітер; Ін-т кібернетики ім. В. М. Глушкова НАН України. – Київ : Наук. думка, 2011. – 348 с.

УДК 004.42

О ПРОГРАММНОЙ РЕАЛИЗАЦИИ ВЫЧИСЛЕНИЯ МЕТРИК В ПРОСТРАНСТВЕ ПЕРЕСТАНОВОК

*Ойедаре Ойефемі Самуель, бакалавр спеціальности
«Інформатика»
Полтавський університет економіки і торгівлі*

В докладе рассматривается программная реализация вычисления метрик в пространстве перестановок.

In the report the software implementation of the metrics calculation in the permutation space are considered.

Ключевые слова: перестановки, метрики, расстояние между перестановками.

Keywords: PERMUTATION, METRICS, DISTANCE BETWEEN PERMUTATIONS.

В рамках курсового проекта по специальности и бакалаврской работы была поставлена задача изучения материала о перестановках, пространстве перестановок, транспозиции и инверсии в перестановках, лексикографическом упорядочивания перестановок, метриках с целью написания программы, которая вычисляет расстояние между двумя перестановками с использованием различных метрик.

Были исследованы различные метрики на пространстве перестановок [1], а именно:

- цепная;

- лексикографическая;
- алфавитная;
- инверсная;
- транспозиционная;
- численная;
- евклидова;
- метрики ρ_1, ρ_2, ρ_3 .

Для тех случаев, для которых было возможно, были составлены алгоритмы и их блок-схемы для нахождения расстояния между двумя перестановками с использованием различных метрик. Что является осуществимым для всех перечисленных выше метрик за исключением транспозиционной.

На языке объектно-ориентированного программирования Object Pascal в визуальной интегрированной среде разработки программ Delphi была написана программа нахождения расстояния между двумя перестановками по различным метрикам.

В программе предусмотрен ввод перестановок с клавиатуры и генерирование их случайным образом. Вывод результатов осуществлён в сжатом виде на экран и в подробном в текстовый файл.

Программа протестирована на примерах из [1]. Результаты работы программы совпали с ответами из [1], что говорит о корректности ее работы.

Список использованных источников

1. Стоян Ю. Г. Решение некоторых многоэкстремальных задач методом сужающихся окрестностей / Ю. Г. Стоян, В. З. Соколовский. – Київ : Наук. думка, 1980. – 208 с.

УДК 519.85

ПРО КОМБІНАТОРНУ ЗАДАЧУ ЗНАХОДЖЕННЯ ОПТИМАЛЬНОГО ПОТОКУ

Ю. Ф. Олексійчук, к. ф.-м. н.

Вищий навчальний заклад Укоопсліки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

olexijchuk@gmail.com

В доповіді розглядається одна комбінаторна задача знаходження оптимального потоку та її математична модель.